

บทที่ 4

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน
ริมออน จำกัด อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้วางระเบียบวิธีการวิจัยไว้ดังนี้

4.1 ประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

4.1.1 ประชากรของการวิจัย คือ สมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนริมออน จำกัด ซึ่งมี
จำนวนทั้งสิ้น 631 คน

4.1.2 การกำหนดขนาดตัวอย่างการวิจัย ได้คำนวณตามสูตรของ Taro Yamane โดย
กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนไว้ไม่เกิน 5%

เมื่อนำค่าที่ได้จากตัวอย่างซึ่งเป็นค่าประมาณ (Estimate) ไปอนุมานค่าที่ควรจะได้จาก
ประชากร ซึ่งในทางสถิติเรียกว่า ค่าพารามิเตอร์ (Parameter) โดย Taro Yamane ได้เสนอ
ตารางสำเร็จรูปในการประมาณขนาดของตัวอย่าง และมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{Z^2 \pi (1 - \pi) N}{Z^2 \pi (1 - \pi) + Ne^2}$$

เมื่อ	n	=	ขนาดของตัวอย่าง
	N	=	ขนาดของประชากร
	π	=	สัดส่วนของประชากร
	Z	=	ค่าที่ได้จากตารางแจกแจงปกติ (Standard normal) ณ ระดับ นัยสำคัญที่ต้องการเท่ากับ 0.05
	e	=	ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ไม่เกิน 5% (e = 0.05)

ตารางสำเร็จรูปที่ Taro Yamane สร้างขึ้นเมื่อกำหนดให้นัยสำคัญเท่ากับ 0.05 ซึ่งจะตรงกับค่า Z จากตารางแจกแจงปกติที่ 1.96 (ในการคำนวณ Yamane ให้ Z = 2 เพื่อความสะดวก) และให้สัดส่วนของประชากร (π) มีค่าเป็น $\frac{1}{2}$ หรือ 0.5 ซึ่งเมื่อแทนค่าในสูตรแล้วจะได้

$$\begin{aligned} n &= \frac{2^2 (0.5)^2 N}{2^2 (0.5)^2 + Ne^2} \\ &= \frac{N}{1 + Ne^2} \end{aligned} \quad (3)$$

โดย N คือ จำนวนประชากรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนริมออน จำกัด จำนวน 631 คน ดังนั้น ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{631}{1 + 631 (0.05)^2} \\ &= \frac{631}{2.57} \\ &= 246 \quad \text{ราย} \end{aligned}$$

4.1.3 การเลือกตัวอย่างการวิจัย

การเลือกตัวอย่างการวิจัย ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนริมออน จำกัดทั้งหมด 631 คน ได้ตัวอย่างการวิจัยเป็นจำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 96.8

³ สุวรรณมา สุวโชติ, วิจัยวิจัยทางสหกรณ์ (สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541)
หน้า 90 - 91

4.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

(1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนริมออน จำกัด จำนวน 242 ชุด

(2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าทรัพย์สิน หนี้สิน รายได้ และรายจ่ายของสหกรณ์เครดิตยูเนียนริมออน จำกัด รวบรวมจากรายงานการประชุม รายงานกิจกรรมประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนริมออน จำกัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 - 2542 และเอกสารรายงานที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์ออมทรัพย์

4.3 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

(1) หลังจากตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามแล้วจึงนำมาประมวลผล และวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) แบบแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (Frequency Distribution and Percentage)

(2) การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนริมออน จำกัด โดยได้ทำการวิเคราะห์หาอัตราการเพิ่มการออมของสมาชิกสหกรณ์ อัตราการเพิ่มของสมาชิกสหกรณ์ การกู้เงินตามวัตถุประสงค์ในการกู้เงินของสหกรณ์ และการวิเคราะห์อัตราส่วนงบการเงินที่สำคัญจากรายงานกิจกรรมประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนริมออน จำกัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 - 2542 ดังนี้

(2.1) อัตราส่วนทุนดำเนินงาน (Working Capital Ratio) หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio) มีสูตรการคำนวณคือ สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) หารด้วยหนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities) ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนทุนดำเนินงาน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) ประกอบไปด้วยเงินสด ลูกหนี้ สินค้าคงคลัง เป็นต้น หนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities) คือหนี้สินที่ต้องชำระคืนภายใน 1 ปี อาจเป็น เจ้าหนี้การค้า หรือหนี้สินระยะยาวที่ครบกำหนดไถ่ถอนภายใน 1 ปี อัตราส่วนทุนดำเนินงานจะแสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น และแสดงสถานภาพทางการเงินให้เห็นว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์มากพอที่จะคุ้มกับสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ระยะสั้นหรือไม่เพียงไร

(2.2) อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่อง (Acid - Test or Quick Assets Ratio)

สินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องสูง หมายถึงสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว ได้แก่เงินสด หลักทรัพย์ที่เป็นที่นิยมของตลาด ตัวเงินรับ บัญชีลูกหนี้ระยะสั้น เป็นต้น สูตรคำนวณคือ สินทรัพย์หมุนเวียน ลบด้วยผลรวมของสินค้าคงเหลือและลูกหนี้ที่มีอายุเกิน 60 วันหารด้วย หนี้สินหมุนเวียน

$$\text{อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่อง} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน หักผลรวมของสินค้าคงเหลือและลูกหนี้ที่มีอายุเกิน 60 วัน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่อง (Liquidity) ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น เช่นเดียวกับอัตราส่วนทุนดำเนินงาน อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่องได้หักมูลค่าสินค้าคงคลังที่ต้องใช้เวลาในการเปลี่ยนเป็นเงินสดนานพอสมควร ดังนั้นอัตราส่วนทดสอบสภาพคล่องจึงใช้วัดความสามารถของสหกรณ์ในการชำระหนี้ระยะสั้นได้ดีกว่าอัตราส่วนทุนดำเนินงาน

(2.3) อัตราส่วนหนี้ (Debt Ratio) เป็นอัตราส่วนระหว่างหนี้สินทั้งหมดของ

สหกรณ์กับสินทรัพย์รวม อัตราส่วนนี้มีประโยชน์ต่อฝ่ายจัดการ เจ้าหนี้ และสมาชิกสหกรณ์อย่างมากเพราะอัตราส่วนนี้แสดงถึงระดับความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์

$$\text{อัตราส่วนหนี้} = \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องการให้อัตราส่วนนี้มีค่าต่ำ กล่าวคือ ถ้าอัตราส่วนนี้ยังมีค่าต่ำเท่าไร ผู้ให้กู้จะมีความเสี่ยงน้อยลงเท่านั้น ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าสูง สหกรณ์มีโอกาสประสบปัญหาด้านการเงิน อาจล้มละลาย มีหนี้ค้างชำระมากหรืออาจเกิดหนี้สูญเป็นจำนวนมาก เป็นต้น เพราะฉะนั้นสหกรณ์ที่มีอัตราส่วนหนี้ต่ำ มีโอกาสที่จะได้รับเงินกู้จากสถาบันการเงินมากกว่าสหกรณ์ที่มีอัตราส่วนหนี้สูง ดังนั้นการบริหารสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพดังกล่าวข้างต้น จึงมีความสำคัญต่ออนาคตของสหกรณ์อย่างมาก

(2.4) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ทั้งหมด (Return On Total Assets) หมายถึง อัตราส่วนร้อยละระหว่างกำไรสุทธิกับสินทรัพย์ทั้งหมด ซึ่งเป็นการวัดผลตอบแทนของการลงทุน อัตราส่วนนี้โดยทั่วไปเรียกว่า เป็นอัตราส่วนตอบแทนของการลงทุน (Return On Investment)

$$\text{อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ทั้งหมด} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ทั้งหมด}} \times 100$$

(2.5) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อรายได้ (Net Profit On Income) ใช้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด อัตรานี้หาได้จากการนำเอากำไรสุทธิหารด้วยดอกเบี๋ยและรายได้อื่นๆ คูณด้วย 100

$$\text{อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อรายได้} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ดอกเบี๋ยรวมรายได้อื่น}} \times 100$$

(2.6) อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น (Return On Net Worth) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อเงินทุนของผู้ถือหุ้นหาได้โดยหารกำไรสุทธิด้วยเงินลงทุนส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{เงินลงทุนส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น}}$$

(2.7) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ (Expense On Income) ใช้วัดความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหาร อัตราส่วนนี้หาได้โดยการนำเอาค่าใช้จ่ายหารด้วยรายได้ คูณด้วย 100

$$\text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้} = \frac{\text{ค่าใช้จ่าย}}{\text{รายได้}} \times 100$$

4.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล นับว่ามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการทำวิจัย กล่าวคือสถิติจะทำให้ผลการวิจัยที่ได้มีความชัดเจน และเชื่อถือได้มากขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยมีระดับการวัดเป็นมาตรานามบัญญัติ (Nominal Scale) หรือมาตราเรียงอันดับ (Ordinal Scale) ซึ่งจะได้อข้อมูลเชิงคุณภาพ ส่วนมาตราอันตรภาค (Interval Scale) และมาตราอัตราส่วน (Ratio Scale) ซึ่งจะได้อข้อมูลเชิงปริมาณโดยจะใช้สถิติการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (Frequency Distribution and Percentage)